

5.B Kvadratická rovnice, vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice

Kvadratickou rovnicí rozumíme rovnici tvaru $ax^2 + bx + c = 0$, kde $a, b, c \in \mathbf{R}$, $a \neq 0$, $x \in \mathbf{R}$.

x je *neznámá*

ax^2 je *kvadratický člen* (a je koeficient kvadratického členu)

bx je *lineární člen* (b je koeficient lineárního členu)

c je *absolutní člen*

Řešení kvadratické rovnice:

➤ **Neúplná či jinak „jednoduchá“ kvadratická rovnice:**

a) bez absolutního členu ... $ax^2 + bx = 0$

$$\text{Řeš.: } x \cdot (ax + b) = 0$$

$$x = 0 \quad \vee \quad x = -\frac{b}{a}$$

$$K = \left\{ 0; -\frac{b}{a} \right\}$$

b) bez lineárního členu ... $ax^2 + c = 0$

$$x^2 = -\frac{c}{a}$$

$$x = \pm \sqrt{-\frac{c}{a}} \quad \left(-\frac{c}{a} \geq 0 \right)$$

$$K = \left\{ -\sqrt{-\frac{c}{a}}; \sqrt{-\frac{c}{a}} \right\}$$

c) kvadratický trojčlen na levé straně lze z paměti rozložit na součin kořenových činitelů

$$x^2 + bx + c = 0$$

$$\text{Řeš.: } (x - r) \cdot (x - s) = 0$$

$$K = \{ r; s \}$$

➤ **Úplná (obecná) kvadratická rovnice:** $ax^2 + bx + c = 0$

Kořeny určíme podle vzorce

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Výraz $b^2 - 4ac$ se nazývá *diskriminant* (značíme ho D).

- Je-li $D > 0$, má kvadratická rovnice v \mathbf{R} dva různé kořeny;
- Je-li $D = 0$, má kvadratická rovnice v \mathbf{R} jeden, tzv. *dvojnásobný*, kořen;
- Je-li $D < 0$, nemá kvadratická rovnice v \mathbf{R} žádný kořen, v množině \mathbf{C} (komplexních čísel) má dva komplexně sdružené kořeny.

Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice – *Vietovy vzorce* :

- Pro kvadratickou rovnici tvaru $ax^2 + bx + c = 0$ a její kořeny r, s platí:

$$r + s = -\frac{b}{a}; \quad r \cdot s = \frac{c}{a}$$

- Pro kvadratickou rovnici v normovaném tvaru, tedy $x^2 + px + q = 0$ a její kořeny r, s platí:

$$r + s = -p; \quad r \cdot s = q$$